

PROJEKTI I ODRŽAVANJE U DOBA PANDEMIJE

U avgustu preuzeto
20 odsto manje energije

**U Regionu 4
pad od 40 odsto**

Str.11.

Sektor za upravljanje i Sektor za ICT

**Uradena Tehnička baza
podataka trafostanica**

Str.14.

Revitalizuje se i DV „Dolac“ u Beranama

U toku rad

Završeno je preko 96 odsto svih planiranih radova na dalekovodima „Grahovo“, „Slap Zete“, „Dolac“, „Gubavač“, „Tomaševo“, „Bijela“ i „Krute“ koji se revitalizuju u okviru prve godine Okvirnog sporazuma Projekta intenzivne revitalizacije 10kV i 0,4kV mreže. Trenutno se odvijaju aktivnosti na posljednjim kilometrima od ukupno 335 km mreže na kojoj se mijenjalo 3.368 stubova i revitalizovalo 165 stubnih trafostanica. Oko 10 hiljada korisnika na tim područjima će za duži vremenski period imati znatno pouzdanije i kvalitetnije napajanje električnom energijom.

Kad su u pitanju dalekovodi sa pripadajućim stubnim trafostanicama i niskonaponskim mrežama koji su planirani za revitalizaciju za II godinu Okvirnog sporazuma („Biševo“, „Lijeva Rijeka“, „Velimlje“, „Virpazar“, „Ostros“, „Gornja Morača“, „Boljanići“), ranije je završeno snimanje ovih obje-

U mrežu još 2,9 m

Paralelno sa strateškim Projektom revitalizacije 10kV i 0,4kV mreže radi se, kao što je poznato, i na Projektu revitalizacije sredjenaponske mreže u okviru kojeg su u prvoj godini Okvirnog sporazuma novo ruho dobili dalekovodi „Vrela“ na Cetinju, „Podgorica iz Danilovgrada“ u Podgorici, „Mavrijan“ u Ulcinju, „Krivošije“ u Risnu i „Hoti“ u Tuzima. Realizacija ovog projekta, vrijednog 2,9

kata koje je podrazumijevalo obilazak dalekovoda od strane ovlašćenih lica iz CEDIS-a kao investitora i Konzorcijuma kao izvođača radova i odabir tehničkih rješenja za svaki objekat koji je sastavni dio dalekovoda u cilju što kvalitetnije revitalizacije. Trenutno se izvode radovi na dalekovodima „Biševo“, „Gornja Morača“, „Velimlje“, „Boljanići“ i „Lijeva Rijeka“. U planu je, da podsjetimo, potpuna revitalizacija još 300 km vodova i zamjena 3.305 stubova, kao i detaljna revitalizacija 155 stubnih tra-

Revitalizovano još 16 dalekovo

U nastojanju da kvalitet elektro-distributivnog sistema podigne na znatno viši nivo naša kompanija završava još jedan važan investicioni projekat. Riječ je o Projektu intenzivne revitalizacije ED mreže u okviru kojeg se privodi kraju revitalizacija 10 kilovoltnih dalekovoda „Lipova Ravan“, „Kneževići“, „Babići“ i „Miljkovac“ u Nikšiću, „Lutovo“, „Radio predajnik“ i „Mataguži“ u Podgorici, „Cetinje“ i

„Meterizi“ u Cetinju, „Luge“ u Beranama, „Skrbuša u Kolašinu, „Komini“ u Pljevljima, „Timar“ na Žabljaku, „Šas“ u Ulcinju, „Kameno“ u Herceg Novom i „Morinj“ u Risnu.

- U sklopu radova na ovim objektima zamijenjeno je preko 1.800 stubova, čak 300 više nego što je bilo planirano, a revitalizovano je i 78 od ukupno 86 stubnih trafostanica. Benefite od ovog projekta u vidu znatno pou-

lizacije 10kV i 0,4kV mreže

ovni na više objekata

miliona eura

miliona eura, privodi se kraju, a na trasama dugim 113 km zamijenjeno je oko 800 stubova i revitalizovana 51 subna trafostanica.

Za drugu godinu Okvirnog sporazuma o realizaciji ovog projekta revitalizovaće se dalekovodi „Lipovik“, „Mrke-Petrovići“ i „Konjuhe“, koji su već snimljeni, a donijeta su i pojedinačna tehnička rješenja za svaki objekat.

fostanica a 4.563 korisnika imaće znatno kvalitetniji napon i sigurno snabdijevanje električnom energijom.

Ivan Brajović, šef Centra za održavanje 10kV i 0,4kV mreže, ističe da je završeno oko 20 odsto planiranih aktivnosti na ovim objektima, tj. pored snimanja dalekovoda, revitalizovano je i oko 25 km mreže i zamijenjeno blizu 300 stubova i pored nepovoljnog trenutka za te aktivnosti zbog obaveze pridržavanja mjera i preporuka NKT-a u cilju sprječavanja širenja COVID 19.

- Izuzetno je važno da se, i pored ograničenja zbog pandemije koronavirusa, nastave planirane aktivnosti na realizaciji ovog strateškog projekta, u skladu sa mjerama nadležnih institucija, s obzirom da je u pitanju revitalizacija objekata, građenih prije više od pola vijeka, na kojima su u prethodnom periodu bili česti problemi u napajanju korisnika električnom energijom. Revitalizuju se, da podsjetim, najduži dalekovodi sa najviše ispada i najvećim brojem trafostanica, što će značiti manje prekida u napajanju, kraća beznaponska stanja i lakše održavanje mreže. S obzirom da se mijenjaju dotrajali dijelovi dalekovoda i trafostanica i ugrađuju novi elementi mreže, imaćemo gotovo nove objekte koji će znatno doprinijeti pouzdanosti elektrodistributivnog sistema i podizanju kvaliteta napajanja naših korisnika - kazao je Brajović.

da

zdanijeg i kvalitetnijeg napajanja električnom energijom imaće preko osam hiljada korisnika distributivnog sistema – kazao je Ivan Brajović.

Prema njegovim riječima, trenutno je u toku revitalizacija dalekovoda „Povija“, „Vilusi“ i „Liverovići“ u Nikšiću, „Bratonožići“, „Drušići“ i „DG iz Podanja“ u Podgorici, „Biserna obala“ u Čanju i „Štoj“ u Ulcinju, „Hotel Park“ i „Travunija“ u Herceg Novom, „Višnji-

ca“ u Pljevljima i „Tušinja“ i „Borje“ na Žabljaku.

- Ekipe održavanja u avgustu su, uz pridržavanje preporuka NKT-a, intenzivno radile na ovim objektima, na kojima je do sada revitalizovano 40 od ukupno 94 km mreže i zamijenjeno oko 250 od predviđenih 744 stuba. Nakon realizacije ovog projekta oko 6.400 korisnika imaće znatno kvalitetniji napon i pouzdaniju isporuku električne energije – istakao je Brajović.

U toku revitalizacija DV „Biserna obala“

Besim Čejović na radnom zadatku

Privodi se kraju revitalizacija DV „Šas“ u Ulcinju

Bez predaha za 00

Ekipe održavanja ljetos su, u skladu sa mjerama i preporukama Nacionalnog koordinacionog tijela, intenzivno radile na remontu i revitalizaciji elektroenergetskih objekata u cilju stvaranja uslova za pouzdano napajanje električnom energijom korisnika u svim opštinama tokom ljetnjih mjeseci, kao i u skladu sa planovima pripreme sistema za rad u zimskim uslovima.

Pored radova koji su se izvodili u okviru višemilionskog Projekta revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske mreže, naše ekipe su radile i na revitalizaciji 10kV dalekovoda: "Lipova Ravan" i "Kneževići" u Nikšiću, "Miljkovac" i "Kneževići" u Plužinama, "Cetinje" i "Meterizi" na Cetinju, "Luge" u Beranama, "Šas" u Ulcinju, "Kameno" u Herceg Novom, "Morinj" u Kotoru i "Skrbuša" u Kolašinu.

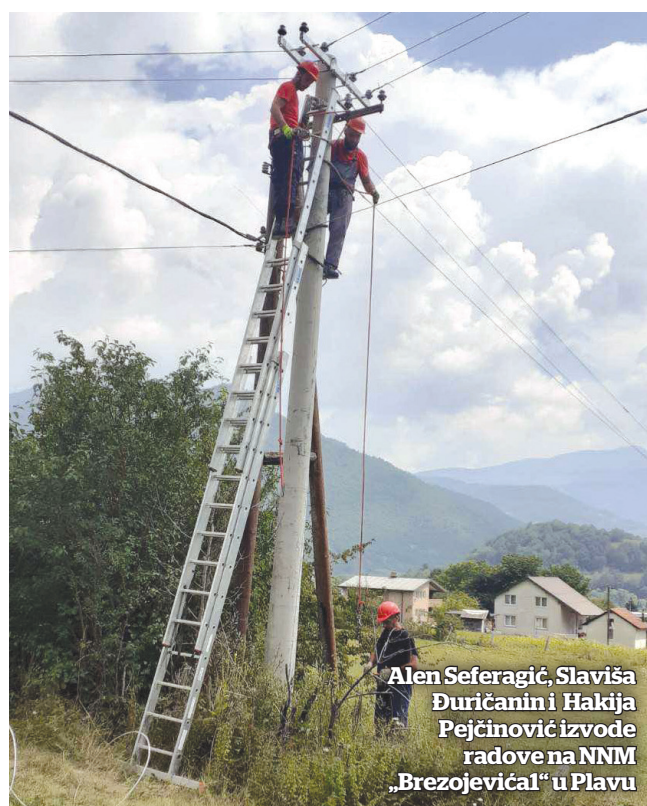
Uprkos otežavajućim okolnostima, posebno u septembru, COVID 19 dobila masovnijii zalet, remont i revitalizacija su obavljena brzo, sigurno, na vrijeme i kvalitetno. Ova godina je svima, pa i našim moćnicima, izazov, ali oni su tokom godina rada naučili kako da se nose sa izazovima.

Tokom jula i avgusta akcenat je stavljen i na redovan remont dalekovoda 10kV: "Bata" na Cetinju, "Dušići" u Tuzima, "Barutana", "Danilovgrad" i "Vojni Logor" u Podgorici, "Višnjica" u Pljevljima, "Bašča" u Rožajama, "Biserna Obala" i "Mrkojevići" u Baru, kao i na realizaciju važnih planiranih aktivnosti na desetina niskonaponskih mreža u Podgorici, Danilovgradu, Cetinju, Plužinama, Nikšiću, Mojkovcu, Plavu, Rožajama, Pljevljima, Bijelom Polju, Kolašinu, Beranama, Budvi, Baru, Ulci-

nju, Šavniku, Žablaku, Petnjici, Gusinju, Andrijevići, Tivtu, Kotoru, Perastu. Nijesu zapostavljene ni trafostance, a u fokusu su bile TS 35/10 kV "Bijela" u Herceg Novom, kao i stubne trafostance "Stožer 4" u Bijelom Polju, "Sukobin 1" i "Draginje 1" u Ulcinju, te više drugih elektroenergetskih objekata. Aktivnosti na revitalizaciji i osavremenjavanju djelova elektrodistributivnog sistema, u cilju dostizanja standarda u toj oblasti, nastaviće se i u narednom periodu.

Revitalizuju se i STS

Alen Seferagić, Slaviša Đurićanin i Hakija Pejćimović izvode radove na NNM „Brezojevićal“ u Plavu

Radovi na mreži i objektima

državanje sistema

Radovi kada je epidemija nije se završavaju na objektima donijela nove izbore sa problemima

Privodi se kraju revitalizacija DV „Morinj“

Radovi na STS „Stožer“ u Bijelom Polju

Incidenti uzrok prekida napajanja

Dosta posla za naše ekipe bilo je i zbog incidenata, izazvanih aktivnostima i postupanjem pojedinaca koje je ugrožavalo energetska mrežu i objekte i dovelo do višesatnih prekida u napajanju korisnika električnom energijom.

Tako je 02. avgusta izvođač radova na jednom stambenom objektu prekinuo kabl za napajanje korisnika električnom energijom i telekomunikacioni kabl u blizini nekadašnjeg Duvanskog kombinata. Korisnici u tom dijelu grada su preko dva sata bili bez električne energije, a zbog prekida telekomunikacionog kabla bili su nedostupni

brojvi za prijavu kvara u Dežurnoj službi za Podgoricu, Danilovgrad, Cetinje i Tuzi. Naše ekipe u ovakvim situacijama rade sve da bi korisnici što prije dobili napajanje. Dakle, i pored svih naših napora da se mreža dovede u stanje koje će omogućiti pouzdanu i kvalitetnu isporuku električne energije, dešavaju se prekidi u napajanju korisnika zbog incidenata na koje mi ne možemo uticati. Nadamo se da će u narednom periodu biti što manje takvih situacija koje ugrožavaju pravo naših korisnika na redovno napajanje električnom energijom.

Prekinut kabal kod Duvanskog kombinata

REGION 1 - Radovi na DV i NN mrežama

U kontinuitetu i bez predaha

U Regionu 1 privedi se kraju potpuna rekonstrukcija 10 kilovoltnog dalekovoda "Lipova ravan", na kojem je zamjenjeno 160 dalekovodnih stubova u dužini od preko 30 km, kao i sva izolacija. Takođe je završeno farbanje čelično-rešetkastih stubova i rasijecanje rastinja oko njih. Na ovom objektu, sa kojeg se napaja i glavna kaptaža gradskog vodovoda, rekonstruišu se i pripadajuće niskonaponske mreže na kojima se takođe mijenjaju dotrajali stubovi i provodnici. Prema informacijama iz Službe održavanja Regiona 1, do sada je završena rekonstrukcija NN mreža: "Lipova Ravan", "Rastovac 1", "Rastovac 2", "Rastovac 3", "Vidrovan", "Glibavac 1", "Glibavac 2", "Glibavac 3", "Dubrave" i "Šipačno". Pored toga, vrši se kontrola i rekonstrukcija i dvadeset trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV koje pripadaju ovom dalekovodu u cilju otklanjanja uočenih nedostataka koji bi mogli ugroziti bezbjednost i sigurnost napajanja skoro šest hiljada korisnika na tom području. Pri kraju su i radovi na NN mrežama, "Jasenovo Polje", "Pišteta", "Orah 1", "Orah 2", "Kolor prom" i "DV 10 kV Liverovići".

Ljetnji period je vrijeme intenzivnog rada na mreži, a zaposleni u održavanju dobro su iskoristili ovogodišnju sezonu, pa su tako uspješni da završe i rekonstrukciju 10kV dalekovoda, "Povija" i pripadajuće niskonaponske mreže, kao i rekonstrukciju NN mreža, "Norin", "Petrovići" i "Vračenići" u cilju što bolje pripreme za zimsku sezonu.

Pored toga, na području Vilusa detaljno su rekonstruisane stubne trafostanice: "Planik", "Trubjela 2", "Smrduša", "Obljaj 1", "Blace", "Koravlica", "Počekovići 2" i "Vilusi-Carine".

Ova vrijedna ekipa nastaviće intenzivne

aktivnosti na terenu i u narednom periodu, pa je tako u planu da se do kraja godine u Nikšiću završi rekonstrukcija niskonaponskih mreža, "Praga 1" i "Praga 2", a zatim NN mreža, "Gvozdenice", "Ubla", "Raštica", "Morakovo" i "Kuta", kao i rekonstrukcija DV 10 kV, "Vilusi".

Vrijedno se radilo ljetos i na području Plužina, gdje su u završnoj fazi radovi na tri 10 kilovoltna dalekovoda ("Miljkovac", "Kneževići" i "Babići") na kojima je do sada zamjenjeno preko 150 stubova i prosječna trasa duž ovih objekata, a trenutno je u toku farbanje čelično-rešetkastih stubova.

U Službi održavanja kažu da je u Plužinama, takođe, zamjenjen i znatan broj dotrajalih stubova na niskonaponskim mrežama i 10 kV dalekovodima i kroz projekte redovnog održavanja, kao i po zahtjevu korisnika. U tom dijelu konzuma rekonstruisane su i stubne trafostanice naponskog nivoa 10/0,4kV "Pišče 2", "Goransko Šume", "Goransko Okrajci", "Goransko Fep", "Bezuje", "Zabrđe" i "Paklice". Do kraja godine u planu je da se u toj opštini potpuno rekonstruišu i tri niskonaponske mreže na Goransku.

Vrijednost završenih radova na rekonstrukciji elektroenergetskih objekata u konzumu Regiona 1 je preko 250 hiljada eura.

Zaposlelni u održavanju ističu da je njihov osnovni zadatak da mrežu i objekte pripreme za predstojeća opterećenja i preduprijede eventualne nezgode i kvarove. Svi koji učestvuju u ovim aktivnostima svjesni su značaja remonata i održavanja objekata, što posebno dolazi do izražaja onda kada elektro-

energetski sistem treba da izdrži povećano opterećenje, pa ulažu maksimum napora da završe planirano. Njihov marljiv i predan rad će se, kako kažu, izmjeriti tokom zime.

U proteklom periodu, uprkos teškoćama izazvanim pandemijom koronavirusa, intenzivno se radilo na investicionom i redovnom održavanju elektroenergetskih objekata u Regionu 4.

Zoran Vučetić, šef Službe održavanja, kaže da su obimni radovi u ovom regionu planirani s razlogom da bi se povećala pouzdanost napajanja i poboljšao kvalitet napona u tom dijelu konzuma. - Potrudili smo se da u okviru naše nadležnosti otklonimo sve slabe tačke u sistemu, uočene tokom ljeta 2019. godine, a najviše je urađeno na području Bara i Ulcinja – kaže Vučetić.

Tako su u Baru realizovane investicije na 14 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV. U tri trafostanice (TS „Priboj“, TS „Šušanj 3-Bajramović“ i TS „Ilino stajalište“) ugrađen je transformator 1000 kVA i NN blok od 1000 kVA, u ZTSK „Dobra voda 2“ transformator od 160 kVA, a u STS „Sustaš“ transformator 250 kVA. Trafo snage 630 kVA ugrađen je u TS „Prekookeanska“ i TS „Šušanj 1 – Radoman“ u koju je, takođe ugrađen i NN blok od 630 kVA, dok je NN blok od 1000 kVA ugrađen u TS „Šušanj 2-Izbor“. U TS „Novi Pristan“ montiran je, takođe, NN blok od 630 kVA a u TS „Polje 2“ trafo od 1000 kVA.

Vučetić dalje kaže da je, po Planu revitalizacije, na STS „Liše potok“ ugrađen novi vertikalni rastavljač i novi niskonaponski razvodni ormar, dok su na stubnim TS „Kunje“, „Velja Gorana 1“ i „Gola glava“ zamijenjeni novima stari do-

REGION 4 - Služba održavanja

Intenzivan rad na unapređenju sistema

STS „Štojski bunar“ poslije revitalizacije

Zamjena trafoa u STS „Sustaš“

trajali NN razvodni ormari. Prema njegovim riječima, i u Ulcinju su izvedeni brojni radovi na trafostanicama 10/0,4kV prema Planu investicija za 2020. godinu. Tako je u MBTS „Kruče uvala“ i ZTS „Dom kulture 1“ ugrađen po SN blok 3V+1T i po NN blok 630 kVA, a u ZTS „Komunalno“ transformator od 630 kVA. Na STS „Ada iza mosta“ ugrađen je transformator od 250 kVA, kao i nova sklopka 630 A, na stubnim trafostanicama „Hidrogradnja“ i „Štojski bunar“ ugrađen je po transformator od 160 kVA i zamjenjen NN razvodni ormar u obje TS, a na STS „Ilin-

den“, u kojoj je takođe zamijenjen niskonaponski razvodni ormar, ugrađen je i transformator od 100 kVA. Pored toga, MBTS 10/0,4 kV „Ćirovići“ dobila je novi transformator od 1000 kVA a MBTS „Pijaca“ transformator od 630 kVA i SN blok 4V+1T. U najjužnijoj crnogorskoj opštini rekonstruisan je po Planu tekućeg održavanja i dio NN mreže „Kruče uvala - izlaz prema magistrali, a na niskonaponskoj mreži „Ada iza mosta“ - izlaz prema Ušću podignuto je 19 novih stubova kako bi se postojeća tehnički neispravna mreža dovela u ispravno stanje. Na NN mreži

„Agroulcinj“ - izlaz Becić položena su dva nova kabla PP00-A 4x240 mm², dužine po 70 m, kako bi se postojeći izlaz rasteretio. U Budvi je u MBTS 10/0,4 kV „Kampovi Buljarice“ ugrađen novi srednjenaponski blok 3V+1T. Navedeni obimni poslovi na osavremenjavanju elektrodistributivnog sistema u Regionu 4 završeni su kvalitetno i u roku, a preduslov za to bila je dobra organizacija posla, višegodišnje iskustvo i znanje zaposlenih, kao i pažljivo isplanirana dinamika radova, što je ovdje dio prakse.

Preventivno i redovno

Ekipe održavanja tri primorske opštine Regiona 5 su i u prethodnom periodu, u skladu sa mjerama nadležnih institucija za sprečavanje širenja koronavirusa, uspjele da realizuju važne planirane aktivnosti iz Plana održavanja za tekuću godinu.

Mladen Popović, šef Službe održavanja, kaže da su, u cilju preventivnog održavanja lokalnog elektrodistributivnog sistema i u prethodnom periodu, uz primjenu svih zaštitnih mjera, realizovali veliki broj poslova, a trenutno je u toku zamjena izolatora na DV 10kV „Klinci-Pržno“ na Luštici, te revitalizacija niskonaponske mreže „Radovanići“, Brguli, Rose, u okviru koje je ugrađeno 80 niskonaponskih armirano-betonskih stubova od planiranih 110, a goli aluminijski provodnik zamijenjen samonosivim kablovskim snopom. Ovih dana aktuelna je i revitalizacija NN mreža na Vrbanju gdje je već ugrađeno 160 armirano-betonskih stubova, kao i revitalizacija kompletne mreže na području od Kamena do Vrbanja i do Ubala. Otpočeli su i radovi na NNM „Prijevor“ na kojoj će se ugraditi SKS i 35 armirano-betonskih stubova. - Uvijek težimo da naši svakodnevni, izuzetno zahtjevni poslovi, budu što manje primjetni za korisnike. Neke aktivnosti na mreži moguće su bez prekida u napajanju, ali svakodnevna zamjena gaba-

Preventivno održavanje važno

ritno malih elemenata u trafostanicama, distributivnim ormarima i na stubovima, u cilju pouzdanijeg napajanja i pripreme mreže za pojačana opterećena zahtijeva beznaponska stanja i za to korisnici moraju imati razumijevanje - kaže Popović.

On je posebno pohvalio mlade elektromontere koji sa svega 20-tak godina pokazuju ogromnu želju da rade ovako zahtjevan i opasan posao. - Ne posustaju iako su potpuno novi u ovom poslu i uprkostome što im je i fizički vrlo naporno. Naravno, sve što ova mlada ekipa elektromontera sada uči je zapravo nasljeđe starijih elektromontera i naših inženjera, koji svoje višegodišnje iskusta-

vo rado prenose na mlađe - kaže Popović poručivši da je plan Službe održavanja da nastavi sa podmlađenom ekipom revitalizaciju NN i dalekovodnih mreža.

EKIPA MALA, ALIODABRANA

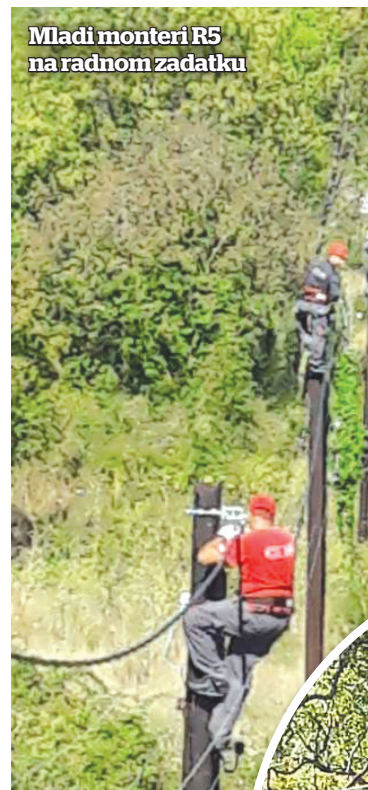
Mladi elektromonteri **Nemanja Tomović, Aleksandar Radenović, Milutin Merdović, Marko Petrović, Marko Kotlaja i Jovan Obradović** rekli su nam da su im iskustvo i savjeti starijih kolega jako značajni, a obuka u Centru za obuku im je potvrdila da su izabrali posao koji vole. Svjesni su da svaki izlazak na teren nosi određenu dozu odgovornosti za zadatak koji treba da odrade, no uz timski

rad sve je lakše.

- Za naš posao je zbog rizika veoma bitna komunikacija na svim nivoima, kao i međusobno razumijevanje i uzajamna podrška. I onda kada nijesmo svi angažovani na nekom zadatku svi smo informisani o njemu tako da smo spremni da priskočimo u pomoć kolegama u svakom trenutku. Monter sam zato što volim nepredvidive situacije na terenu, jer iz njih proizlazi adrenalin koji čini ovaj posao posebnim, jedinstvenim i drugačijim od drugih - istakao je **Nemanja Tomović**.

Po riječima **Aleksandra Radenovića** posao elektromontera zahtijeva dobru fizičku spremu, staloznost i

Mladi monter R5 na radnom zadatku

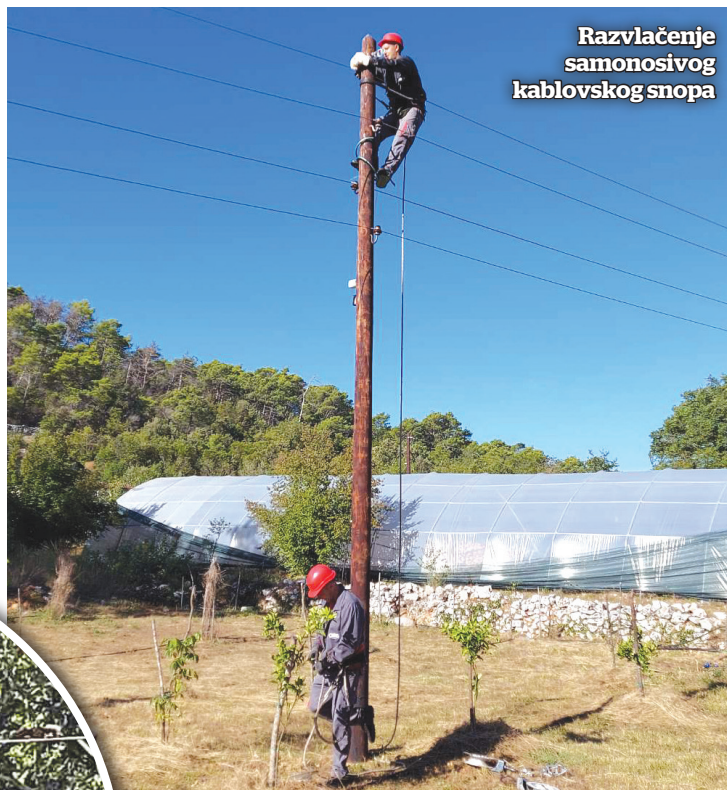

o održavanje po planu

Radovi
na NNM
Brgulj

ozbiljnost koje se moraju održati u svim situacijama sa kojima se ekipe srijeću na terenu. - Vrlo su nam korisni savjeti starijih kolega koji nas upozoravaju na obavezno pridržavanje propisanih mjera sigurnosti prilikom obavljanja poslova, kao što su korišćenje zaštitnog uzemljenja, provjera beznaponskog stanja, provjera kvaliteta stubova na koje se penjemo, pravil-

Razvlačenje
samonosivog
kablovskog snopa

no rukovanje alatom i materijalom, komunikacija i korišćenje radio veze sa odgovornim osobama za isključenje.

Nadam se da ću i ja imati priliku da jednog dana svoje znanje prenesem mlađim kolegama – kaže Radenović. A za **Milutina Merdovića** najvažniji je timski rad bez kojeg je nezamisliv elektro-monterski posao.

- Jedni drugima smo podrška i oslonac i naši radni zadaci ne bi bili uspješno realizovani da svi ne radimo kao jedan i da iskusne kolege nijesu uvijek na raspolaganju da nas, kada se nađemo u nekoj komplikovanijoj situaciji na terenu, podrže i upute na lakše i praktičnije rješenje -

istakao je Merdović.

Marko Petrović je kazao da nekada rade i „nemoguće stvari“ kako bi korisnici bili što kraće bez napona i to čini posao posebnim.

- Disciplina, odgovoran pristup svakom koraku, gdje čuvamo prvo sebe, pa jedni druge su veoma važni, jer ovaj posao se može uspješno odraditi samo ako u potpunosti vjerujemo jedni drugima.

S obzirom da je posao elektro-montera sigurno najteži i fizički najsloženiji i najzahtjevniji posao u CEDIS-u, pored savjeta starijih kolega, **Marku Kotlaji i Jovanu Obradoviću** posebno je značila obuka koju su prošli u Centru za obuku CEDIS-a

prije početka rada. Teorijska, alil i praktična predavanja su im, kažu, dosta približila poslove kojima se sada bave, jer sve što se radi u održavanju simuliralo se na poligonu Centra, tako da su se na taj način dobro uvježbali.

SAVJET ZLATA VRJEDAN

Iskusni monter **Aleksandar Đuraš, Luka Samardžić i Dragutin Ševaljević** su saglasni da su danas znatno bolji uslovi za rad nego kad su oni počinjali. Međutim sada je više problema koje na terenu pričinjavaju korisnici čime im otežavaju rad i dovode u pitanje sigurno napajanje. Kako su nam kazali, rad ekipama otežavaju aktivnosti korisnika koje im onemogućavaju pristup objektima, nadogradnja objekata koja je neplanska, radovi na prekopu ulica gdje se često oštete kablovi, nesavjesni vozači koji automobilima uništavaju stubove itd. Ekipe održavanja, ipak, uspijevaju da veoma brzo uspostave napajanje za korisnike kao i da savjetima na terenu spriječe moguće dalje štete na energetskim objektima. Zahvalni su korisnicima na razumijevanju, jer, kako kažu za njih je najveća satisfakcija zadovoljan korisnik, koji najčešće nije upoznat koliko napornog posla stoji iza otklanjanja kvara.

Investicije za pouzdanije napajanje PLJEVALJA

CEDIS realizuje brojne investicije u revitalizaciju, rekonstrukciju i modernizaciju postojećih, kao i izgradnju novih elektroenergetskih objekata u crnogorskim opštinama, odlučan da sistem dovede do nivoa koji će svim korisnicima obezbjeđiti kvalitetno i sigurno napajanje električnom energijom. Tako se na teritoriji opštine Pljevlja trenutno odvijaju aktivnosti iz Plana održavanja elektrodistributivnih objekata, a realizuje se i više investicionih projekata, vrijednih preko 150 hiljada eura. Jedan od njih je izgradnja trafostanice 10/0,4 kV "DOLOVI III" i priključnog voda, čime će se znatno poboljšati pouzdanost napajanja kao jedan od glavnih pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije.

Stim u vezi, jedan od prioriteta u toj opštini za ovu godinu je i revitalizacija elektrodistributivne mreže sa koje se napaja područje u podnožju Ljubišnje (Višnjica, Zahum, Meljak, Vrba, Popov Do, Leovo Brdo, Cerovci, Šljuke, Crnci, Hodžići, Pliješevina...), što treba da se završi do početka zime.

Naime, riječ je o šumovitom planinskom području, gdje tokom ljeta nijesu rijetka intenzivna atmosferska pražnjenja i gdje su zimi ekstremno loši vremenski uslovi, sa olujnim vjetrovima i obilnim sniježnim padavinama koje često za posledicu imaju desetine polomljenih stubova, čija je sanacija u takvim uslovima izuzetno složena, teška i rizična za naše ekipe. Upravo zato zaposleni u održavanju maksimalno koriste sezonu i lijepo vrijeme da obidu i prekontrolišu svaki vod, da ih detaljno remontuju i revitalizuju i dobro pripreme za rad u zimskim uslovima. Na taj način s jedne strane doprinose da korisnici u podnožju planine imaju što manje prekida u napajanju, a sa druge da i oni zimi imaju što manje iscrpljujućih i

složenih intervencija na tom području.

U pljevaljskom konzumu trenutno je u toku i revitalizacija dalekovoda "Višnjica" sa pripadajućom niskonaponskom mrežom u okviru koje je planirana zamjena provodnika i oko 300 stubova, kao i uklanjanje drveća i rastinja u trasi mreže. I pored otežanih uslova zbog mjera za sprječavanje širenja korona virusa u Crnoj Gori, zahvaljujući adekvatnoj organizaciji ekipe su u prethodnom periodu uspjele da zamijene gotovo polovinu stubova, a realizovan je i značajan dio ostalih planiranih radova, tako da s pravom očekuju da će se do kraja godine završiti sve planirane aktivnosti na ovom objektu.

Za ovu godinu je, takođe, planirana revitalizacija 48 kilometara dugog dalekovoda 10kV „Boljanići“, čime će se znatno poboljšati kvalitet napajanja i smanjiti prekidi u isporuci električne energije za preko 720 domaćinstava. Dalekovod je snimljen i donijeta su pojedinačna tehnička rješenja, tako da su se stekli svi uslovi da se počne sa izvođenjem radova. Revitalizacija ovog srednjenaponskog voda je, da podsjetimo, dio 50 miliona eura vrijednog trogodišnjeg projekta revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske mreže, koji podrazumijeva zamjenu dotrajalih djelova dalekovoda, trafostanica i ugradnju novih elemenata mreže na ruralnim područjima Crne Gore.

Za pouzdanost napajanja Pljevalja izuzetno je važno i što je tokom prethodne godine potpuno revitalizovan dalekovod 10kV "Komini", sa pripadajućom niskonaponskom mrežom "Pliješevina". U okviru tog projekta ugrađeno je i zamijenjeno preko 250 stubova i uklonjeno rastinje u trasi mreže na površini od oko 30.000m².

**AVGUST
2020**

969
ugrađenih
novih brojila

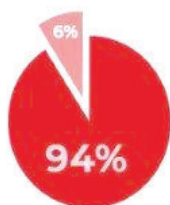
345
novih
korisnika

255.753€
vrijednost radova
na održavanju

1847
intervencija
na terenu

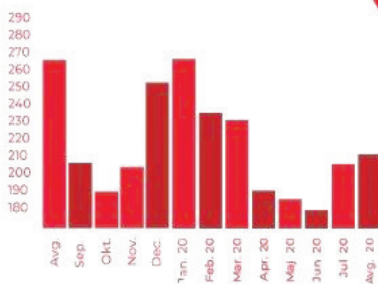

384.601
Očitanih mjernih mjesta

● Neočitano ● Očitano

**PREUZETA ENERGIJA
PO REGIONIMA**

- 1 Nikšić, Plužine
- 2 Podgorica, Cetinje, Tuzi i Danilovgrad
- 3 Berane, Rožaje, Plav, Andrijevica, Gusinje i Petnjica
- 4 Bar, Budva i Ulcinj
- 5 Herceg Novi, Tivat i Kotor
- 6 Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac
- 7 Pljevlja, Žabljak, Šavnik

Korisnici elektrodistributivnog sistema su prethodnog mjeseca preuzeli ukupno **211.070.466 kWh** električne energije.

PREUZETA ENERGIJA PO MJESECIMA

Energija u srcu.

U avgustu preuzeto 20 odsto manje električne energije

U Regionu 4 pad od 40 odsto

Korisnici elektrodistributivnog sistema su u avgustu preuzeli ukupno 211.070.466 kilovatsati električne energije, što je 20 odsto manje u odnosu na isti period prošle godine. Najviše električne energije, oko 40 odsto, distribuirano je korisnicima na području Podgorice, Danilovgrada i Cetinja (Region 2), dok je u opštinama Regiona 4 (Budva, Bar i Ulcinj) zabilježen pad preuzete energije od oko 40 odsto u odnosu na vrijednosti ostvarene tokom avgusta prošle godine.

Očitano je ukupno 384.601 brojila, ili 94 odsto od ukupnog broja (neočitana

mjerna mjesta nalaze se u objektima koji nijesu stalno nastanjeni). Procenat očitivosti na mjernim mjestima koja su opremljena novim, elektronskim brojlama je 99 odsto.

Na području Crne Gore u avgustu je ugrađeno 969 novih, elektronskih brojila, a ukupan broj mjernih mjesta u Crnoj Gori koja su opremljena elektronskim brojlama na daljinsko upravljanje je oko 330 hiljada, čime je pokriveno oko 80 odsto konzuma. Takođe je na distributivnu mrežu priključeno 345 novih korisnika.

Bez predaha se radilo i na mreži, ekipe

Sektora za održavanje su 1.847 puta intervenisale na terenu, a vrijednost tih radova iznosi blizu 260 hiljada eura. Nijesu zapostavljene ni investicije, tako da su na nivou sekundarne mreže u pripremljenoj fazi četiri investiciona projekta, čija je planirana vrijednost oko 350 hiljada eura. U toku su radovi na trafostanici 10/0,4kV "Eurozox" u Danilovgradu i izgradnji stubne trafostanice 10/0,4 kV "Bušnje 2" u Pljevljima, kao i radovi na izgradnji dvosistemskog dalekovoda 10 kV "Petnjica" u Beranama. Za ove investicione radove izdvojeno je oko 150 hiljada eura.

Požari u Regionu 2

Vatra ugrozila mrežu i objekte

Ovog ljeta požari koje su izazivali nesmotreni pojedinci ugrožavali su distributivnu mrežu i objekte, što je dovelo do prekida u napajanju i smanjenja pouzdanosti snabdijevanja korisnika električnom energijom.

CEDIS, u skladu sa svojim ovlaštenjima, preduzima sve preventivne aktivnosti kako bi se izbjegle ovakve situacije, koje nanose veliku štetu našoj kompaniji a beznaponska stanja svela na minimum.

Tokom avgusta požari su naročito bili aktuelni na području Regiona 2 (Podgorica, Danilovgrad, Tuzi i Cetinje). Tako je na području Glavnog grada izgorio stub na dalekovodu 10kV "Vojni

logor", dok su dalekovodi "Lutovo" i "Medun" bili ozbiljno ugroženi. U danilovgradskoj opštini izgorjela su tri stuba na niskonaponskoj mreži "Gornji Zagarač".

Najugroženija je, ipak, bila mreža sa koje se napajaju djelovi opštine Tuzi, pošto je izgorjelo čak sedam stubova na dalekovodima "Vazdušni Tuzi", "Pikalje" i "Dušići".

Korisnici na tim područjima su ostajali bez napajanja i po nekoliko sati, a sve raspoložive ekipe CEDIS-a usmjeravane su na otklanjanje posljedica požara kako bi se u najkraćem roku stabilizovale naponske prilike i sprječile

veće havarije, tako da je zbog nepažnje pojedinaca za naše montere bilo dosta dodatnog posla.

CEDIS je više puta apelovao na građane da budu oprezniji i da više vode računa kad čiste livade i pale sakupljeni otpad da ne bi ugrožavali i sebe i druge i da bi doprinijeli očuvanju stabilnosti elektroenergetskog sistema jer je to i u njihovom interesu. To je jedini način da se zaustave nekontrolisani požari jer je praktično nemoguće kontrolisati tolike kilometre mreže. Zato treba pokazati odgovornost i čuvati i svoju i tuđu imovinu.

Zbog nesmotrenosti pojedinaca korisnici na pojedinim područjima ostajali su bez napajanja i po nekoliko sati. Sve raspoložive ekipe CEDIS-a usmjeravane su na otklanjanje posljedica požara

Požar ugrozio DV „Dušići“ u Tuzima

U požaru stradali stubovi na DV „Meteh“ u Plavu

Crnogorski elektrodistributivni sistem
Published by Natasa Resetar [?] · August 5 · 🌐

CEDIS sa oko 1350 zaposlenih pokreće akciju „Ljetujmo u Crnoj Gori“. Ova akcija omogućava zaposlenima pokrivanje dijela troškova za boravak u crnogorskim hotelima, i to u visini od 30 odsto. Osim učešća u troškovima, zaposlenima je omogućeno i da ostatak troškova otplate na deset mjesečnih rata, dok će CEDIS hotelijerima kompletan iznos uplatiti u vrijeme realizacije aranžmana. 🇩🇪🇷🇸

Pročitajte više 📄 bit.ly/2Z1ET61

Crnogorski elektrodistributivni sistem [Learn More](#)

43,805 People Reached

36 Reactions, Comments & Shares 📊

32 Like	32 On Post	0 On Shares
1 Love	1 On Post	0 On Shares
2 Comments	1 On Post	1 On Shares
1 Shares	1 On Post	0 On Shares

462 Post Clicks

37 Photo Views	36 Link Clicks 📊	389 Other Clicks 📊
--------------------------	----------------------------	------------------------------

NEGATIVE FEEDBACK

0 Hide Post	0 Hide All Posts
0 Report as Spam	0 Unlike Page

Insights activity is reported in the Pacific time zone. Ads activity is reported in the time zone of your ad account.

Društvene mreže CEDIS-a sve posjećenije

Facebook najpopularniji

Savremeni web portali i analozi na društvenim mrežama, koje su posljednjih godina preuzele primat i postale glavni izvor informacija, u svakoj ozbiljnoj kompaniji odavno su postali obavezan vid komunikacije sa klijentima koji značajno utiče na rezultate poslovanja. CEDIS prati savremene trendove i u tom smislu veliku pažnju posvećuje online komunikaciji, odnosno značajno je unaprijedio svoje aktivnosti i prisustvo

na društvenim mrežama, pa tako zvanična Facebook stranica bilježi veliki rast posjećenosti. Da je naša kompanija na pravom putu kad je u pitanju online komunikacija sa korisnicima najbolje svjedoče statistički podaci. Naime, Facebook stranicu CEDIS-a prati 7.420 ljudi, što je uvećanje od 35 odsto u odnosu na isti period prošle godine, kada je stranicu pratilo 5.450 ljudi. Žene čine 47 odsto a muškarci 53 odsto pratilaca.

Najviše pratilaca je iz Podgorice – njih 3253, a zatim slijede Nikšić sa 507, Ulcinj sa 386, Bijelo Polje sa 341 i Bar sa 321 pratioce. U pogledu starosne strukture, najviše su zastupljeni muškarci od 25 do 44 godina starosti sa 36 odsto i žene iste starosne dobi sa 33 odsto. U prosjeku, preko 4.800 jedinstvenih korisnika svakog dana vidi objave CEDIS-a. Objava sa najvećim dosegom (reach) tokom avgusta je bila vezana za kampanju

“Ljetujmo u Crnoj Gori” koju je vidjelo preko 43.000 ljudi. Takodje, mjesečno u prosjeku dobijemo oko 70 poruka od strane korisnika koji se informišu o planiranim isključenjima, razlozima prekida u napajanju, priključenju na mrežu, naknadi štete i slično, a odgovore dobijaju u najkraćem mogućem roku. Naš Instagram profil (cedisonline) prati 1300 ljudi. Website CEDIS-a je tokom avgusta posjetilo 10.800 korisnika, koji su pregledali preko 55.000 stranica.

Urađena Tehnička baza

Stanko Đuričić

Stanko Đuričić, šef Službe za operativnu energetiku, planiranje i analizu rada mreže 35kV, kaže da su prvo morale da se formiraju jed-nopolne šeme mreže u koji-ma se nalaze sve trafostanice, a zatim usaglase sve jedin-stvene šifre trafostanica kao elektroenergetskih objekata i definišu jedinstveni nazivi tih objekata na svim napon-skim nivoima, kako bi se sve jedinstveno odslikavalo.

- Na ovaj način su definisane logičke veze, koje predstavljaju povezanost svake trafo-stanice u mreži, počev od naponskog nivoa 110kV, pa do samih korisnika. To je bio preduslov da se krene u pro-jekat osmišljavanja i ra-zvoja TBP, kako bi se podaci o trafostanica-ma mogli povezati sa drugim sistemi-ma u CEDIS-u (Bi-ling, GIS, ISSCE-DIS, Osnovna sredstva...) – isti-če Đuričić pod-sjećajući da su prve aktivnosti

*Po prvi put obje
mogućnost njihovog
za sve nare*

na kreiranju TBP počele prije skoro tri godine.

-Osmišljen je način i dinamika prikupljanja podataka, kao i njihovo ažuriranje i sistemati-zacija koja je podrazumijevala skeniranje svih popunjenih obrazaca i njihovo grupisanje sa pripadajućim fotografija-ma TS, a zatim inicijalno pre-zentovana forma obrasca u koju su se trebali unositi po-daci o trafostanicama. S obzi-rom da je obilazak trafostani-ca podrazumijevao da budu u beznaponskom stanju, mo-rao se dijelom uskladiti sa pla-niranim radovima na mreži, kako bi se izbjegla ponovna isključenja konzuma trafosta-nica radi uzimanja podataka o tim objektima. Zbog toga i zbog obima posla, sam obila-zak je trajao više mjeseci, a paralelno sa obilaskom TS i popunjavanjem obrazaca,

Kako koristiti TBP

U polju za URL adresu treba ukucati tbp.cedis.me (bez www), nakon toga će se otvori-ti polja za unos Korisničkog imena i Lo-zinke. Korisničko ime je „cedis“, a lozinka je „cedis123“. Sa ovim nalogom se mo-gu pregledati svi podaci koji su unijeti u bazu, ali se ne mogu mijenjati.

a podataka trafostanica

**edinjeni svi podaci o trafostanicama CEDIS-a, uz
g korišćenja preko web aplikacije, što je polazna tačka
dne projekte kojima će trebati podaci iz TBP**

koje je sprovodio Sektor za održavanje, u Sektoru za upravljanje su podaci svakodnevno sistematizovani i obrađivani, dok su kolege iz Sektora za ICT paralelno radile na arhitekturi i razvoju TBP. Prvi korak je bio prikupljanje i unos podataka u bazu za trafostanice u mreži 10 kV, a nakon toga za TS na većim naponskim nivoima – kazao je Đuričić naglasivši da su u prvom dijelu obrasca, definisanog za potrebe TBP (Osnovni podaci), detaljno navedeni svi karakteristični podaci o samoj TS (STS, Kula, MBTS...) kao i dijelovi njenog postrojenja, a u drugom, nazvanom Revizija, pogonska spremnost tih djelova. Nakon toga je uslijedio obilazak čak više od 5.000 trafostanica i popunjavanje definisanih obrazaca od strane kolega iz Sektora za održavanje koji su došli do svake TS, konstatovali zatečeno stanje i unijeli podatke, definisane u obrascu.

- Paralelno sa dugotrajnim obilaskom TS, razmjenom podataka između Sektora za održavanje i Sektora za upravljanje i njihovim sistematizovanjem, kolege iz Sektora za ICT su radile na

razvoju i podizanju baze podataka na portal. Svi zajedno smo se trudili da se eventualne greške oko unosa podataka i daljeg kreiranja izvještaja svedu na minimum, kao i da je pristup bazi što jednostavniji za sve buduće korisnike – istakao je Đuričić.

Prema njegovim riječima, šestoro pripravnika, kojima je u međuvremenu organizovana obuka, dali su veliki doprinos oko unosa podataka u tehničku bazu. Pod nadzorom iskusnih kolega, nekoliko mjeseci svakodnevno su predano radili i uspjeli da unesu sve podatke.

- Koncept baze iz ugla korisnika je osmišljen na način da je na platformi sve što je potrebno za pregled i ažuriranje same baze. Tu su obrasci za sve vrste i tipove trafostanica, tako da korsnik može da odštampa nepopunjen obrazac prije odlaska na teren, kao i već popunjen obrazac sa podacima o trafostanici, kako bi se provjerilo i uporedilo zatečeno stanje sa stanjem trafostanice prilikom prethodnog obilaska. U TBP su i fotografije svih trafostanica i njihovih karakterističnih djelova, pa

se može steći bolji utisak, ne samo o stanju opreme, nego i o samoj poziciji i lokaciji trafostanice. Tu su i predefinisane forme različitih izvještaja, koje se u saradnji sa kolegama iz Sektora za ICT mogu prilagođavati za različite potrebe obrade podataka. Jednostavno rečeno, uz nekoliko klikova može se dobiti zbirni pregledan izvještaj o svim trafostanicama u CEDIS-u, kako po pitanju osnovnih podataka, tako i po pitanju njihove pogonske spremnosti. Kolege iz Sektora za ICT su razvile različite stepene privilegija, tako da je platforma zaštićena od neželjenih izmjena. Za svaku TS je moguće zasebno ući i pregledati podatke sa bilo kojeg računara u domenu, a samo delegirani inženjeri ili šefovi službi imaju mogućnost da izmijene već unijetih podataka, naravno samo u svojim regionima ili gradovima – istakao je Đuričić i dodao:

- Nakon završetka unosa podataka u TBP za trafostanice u mreži 10 kV, sada se radi na razvoju baze za trafostanice većeg naponskog nivoa. Dobro dio osnovnih podataka je već ažuriran i spreman za

unos. Sam koncept TBP za trafostanice većeg naponskog nivoa je drugačiji, samim tim što su izvedbe TS x/35/10 kV mnogo drugačije od TS 10/0,4 kV, a i sama oprema zahtijeva veći stepen razrade. Očekujemo da ćemo, u saradnji sa kolegama iz Sektora za ICT, u narednim sedmicama započeti pripreme za unos podataka u TBP za trafostanice naponskog nivoa 35/10 kV.

Pored značaja ažuriranja, obrade i sistematizovanja samih podataka o trafostanicama, ova tehnička baza je, prema njegovim riječima, temelj za dalje povezivanje podataka o TS sa ostalim sistemima. Naime, svaka trafostanica u bazi, bilo kojeg naponskog nivoa, ima jedinstvenu šifru objekta, koja je integrisana i u ostalim sistemima, krenuvši od Bilinga, GIS-a, AMM-a, ISSCEDIS-a, pa na dalje. Takođe, od velikog značaja je povezivanje TBP i pomenu tih sistema sa Osnovnim sredstvima naše kompanije, što čine najvećim dijelom i same trafostanice.

- Ovo je veliki iskorak u načinu čuvanja i održavanja tehničkih podataka, što nam dalje daje mogućnost da povežemo sve informaciono-operativne sisteme u jedinstvenu cjelinu, što je izuzetno značajno za strateško planiranje i razvoj naše kompanije – zaključio je Stanko Đuričić.

Sektor za ICT - TBP na portalu

Klikom do svih podataka o trafostanicama

Kroz komunikaciju i saradnju sa kolegama iz Upravljanja i Održavanja, u Sektoru za ICT definisan je i isplaniran projekat izrade jedinstvene Tehničke baze podataka, kao centralnog mjesta za prikupljanje i administraciju kompetnih podataka o svim trafostanicama koje senalaze u nadležnosti naše kompanije.

Ovaj sistem se, prema riječima **Luke Abazovića**, inženjera za administraciju baza podataka i administrativne softvera u Sektoru za ICT, realizuje u dvije faze: trafostanice u distributivnoj mreži 10kV i trafostanice većeg naponskog nivoa. Prva faza je implementirana, nakon čega je u Sektoru upravljanja organizovano unošenje od-

govarajućih podataka sa zatečenim stanjem za sve 10kV trafostanice. U procesu izrade trenutno je sličan sistem administracije za trafostanice većeg naponskog nivoa (35kV), što je druga faza Projekta.

- Prilikom izrade prve faze, na samom početku suočili smo se sa nimalo jednostavnim zadatkom - da obradimo veliku količinu podataka o svakoj trafostanici ponaosob. To je iziskivalo vrijeme za logičko grupisanje i organizaciju tih podataka kroz odgovarajuću bazu podataka koja bi bila nosilac ovog sistema i koja bi kasnije omogućila da se neometano izvrši integracija sa svim ostalim sistemima u našoj kompaniji, prije svega sa Geografskim informacio-

nim sistemom (GIS). Podaci su u bazi grupisani u tri logičke cjeline koje reflektuju tri vrste postojećih trafostanica u 10kV distributivnoj mreži. Svaka od te tri vrste trafostanica se dalje grana po dubini sa svojim odgovarajućim podacima i specifičnostima - objašnjava Abazović i dodaje:

- Nakon organizovanja svih podataka u bazi, trebalo je kreirati i odgovarajući korisnički interfejs koji će našim korisnicima omogućiti jednostavan unos svih podataka na način da ne odstupa od dosadašnje forme na koju su navikli kroz postojeće formulare koji su popunjavani. Stoga smo se trudili da vjerno prenese-mo postojeće, definisane formulare u elektronski oblik, do najsitnijih detalja i

situacija koje se mogu javiti prilikom unošenja podataka, a uzimajući u obzir sve specifičnosti pojedinačnih trafostanica.

Abazović, dalje, kaže da svaka trafostanica ima svoje osnovne podatke koji opisuju njene karakteristike do detalja, počevši od najosnovnijih pa do onih koji se tiču detaljnih podataka o transformatorima, SN i NN blokovima, vodovima itd. Ovi podaci grupisani su u jedan formular za svaku vrstu trafostanice..

Takođe, svaka trafostanica pojedinačno posjeduje podatke o reviziji, koje ažuriraju kolege zadužene za obilazak samih trafostanica.

Kroz sistem revizije omogućena je evidencija zate-

čenog stanja na trafostanici i svih intervencija koje je neophodno uraditi kako bi sve funkcionisalo na najbolji način. Ovi podaci o reviziji čine drugi formular koji postoji za svaku vrstu trafostanice i koji je prenijet u elektronsku formu kroz Tehničku bazu podataka. Pored elektronskih formulara, putem Tehničke baze podataka, omogućeno je jednostavno preuzimanje svih već postojećih definisanih formulara u PDF formatu.

- Odmah na početku implementacije uočili smo da je potrebno odvajanje korisnika ovog sistema na osnovu privilegija, odno-

sno nivoa interakcije koji mogu sa njim imati. Korisnici, zaduženi za sam unos i administraciju podataka u sistemu, imaju jedan nivo pristupa, koji je definisan na osnovu njihove pripadnosti određenom regionu, a postoje i privilegovani korisnici koji mogu pregledati sve podatke i vršiti odgovarajuće promjene podataka. U sklopu sistema za autorizaciju korisnika i privilegija, razvili smo i sistem koji prati kompletan istorijat izvršenih izmjena u reviziji jedne trafostanice, odnosno svaki put kada neko unese i sačuva podatke o reviziji trafostanice, sistem evidentira koji korisnik i u

kom trenutku je to uradio za svaku trafostanicu – ističe Abazović.

On apostrofira još jednu mogućnost koja je razvijena u Tehničkoj bazi podataka a koja se tiče kreiranja odgovarajućih izvještaja preko kojih, u svakom trenutku, korisnici kad im je potrebno, mogu jednim klikom izvršiti uvid u postojeće podatke, obrađene na način koji taj izvještaj zahtijeva. Ovaj dio sistema, kako je najavio, biće dodatno razvijan u budućnosti kako bi omogućio veoma precizne izvještaje sa detaljnim filtriranjem i odabirom podataka.

- Svim korisnicima sistema

omogućili smo i funkcionalnost da jednostavno, korišćenjem svog CEDIS e-mail naloga, resetuju svoju korisničku šifru, u slučaju potrebe za tim.

U vrlo bliskoj budućnosti implementiraćemo i pustiti u rad drugu fazu ovog projekta, tj. sistem za administraciju podataka o trafostanicama većeg naponskog nivoa (35kV).

Završetkom druge faze, Tehnička baza podataka za više od pet hiljada trafostanica biće kompletna i spremna za uvezivanje sa ostalim sistemima koji funkcionišu u našoj kompaniji – kazao je Luka Abazović.

**ENERGIJA
U SRCU**

CEDIS
Crnogorski elektrodistributivni sistem

„Desna ruka“ m očuvanju opšteg

Jovan Milović

Crnogorski elektrodistributivni sistem je vrlo složeno Društvo kojem je kroz regulatorni okvir definisana prihodna strana, zbog čega je izuzetno važno dobro planiranje i praćenje realizacije plana. To je osnovni zadatak Službe za planiranje, kontrolu i izvještavanje, koja posluje u sklopu Sektora za ekonomske poslove.

- Naš zadatak je, u stvari, da kroz mehanizme planiranja i kontrolinga sa jedne, te izvještavanja izvršnog menadženta sa druge strane, utičemo na očuvanje opšteg interesa i vrijednosti Društva. U domenu našeg rada je i spajanje svih djelova, informacija i aktivnosti u cjelinu kako bi se imao cjelokupan pogled na poslovanje kompanije i donijele najbolje odluke. Osim izvještavanja o postojećem stanju, konstantno radimo na procjenama rezultata poslovanja, analiziramo i revidujemo zadate ciljeve u cilju efikasnijeg i efektivnijeg suočavanja sa izazovima okruženja – objašnjava

Menadžmentu u interesu Društva

Sami razvili biznis modele radi kvalitetnije i brže obrade informacija. U procesu izrade poseban detaljni model za upravljanje gotovinom koji će im puno pomoći u upravljanju i očuvanju likvidnosti Društva

Jovan Milović, šef Službe za planiranje, kontrolu i izvještavanje i dodaje:

- Menadžment CEDIS-a, kao kompanije koja prati trendove savremenog poslovanja, dobro razumije funkciju i svrhu kontrolinga i daje punu podršku njegovom razvoju, što je i osnovni preduslov da ta karika kompanije daje konkretne rezultate.

Sobzirom da su dobro i pozudano planiranje i kontroling apsolutna nužnost svake moderne kompanije i podrška za donošenje boljih i kvalitetnijih odluka, dodatno na važnosti dobijaju biznis modeli koje su, po riječima Milovića, sopstvenim znanjem i iskustvom razvili u Službi u svrhu kvalitetnije i brže obrade informacija, a godišnji iz-

vještaj o poslovanju urađjen je na moderan i sveobuhvatan način.

- Izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu Crne Gore, velikim pravnim licima propisana je obaveza nefinansijskog izvještavanja, uz pripremu, obradu i sačinjavanje finansijskih iskaza, tako da radimo i poseban godišnji izvještaj menadžmenta, na koji smo izuzetno ponosni. U procesu smo izrade posebnog detaljnog modela za upravljanje gotovinom koji će nam umnogome pomoći u upravljanju i očuvanju likvidnosti Društva. Ovo je izuzetno važno jer, osim aspekta likvidnosti i loše ekonomske situacije izazvane koronavirusom, upravljanje depozitima značajno utiče i na finansijske prihode Društva – objasnio je Mi-

lović koji kaže da, s obzirom da prostora za unapređenje uvijek ima, konstantno rade na sopstvenom usavršavanju i usavršavanju modela izvještavanja.

- Po broju zaposlenih mi smo mala služba, ali vrlo stručno specijalizovana za svoje radne zadatke kroz usku povezanost sa aktivnostima drugih operativnih jedinica. Ono što je veoma bitno u našem poslu je preciznost i pravovremenost, te poznavanje i praćenje zakonskih propisa i regulativa, sa posebnim osvrtom na primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda prilikom finansijskog izvještavanja – kaže Milović i zaključuje:

- Aktivnosti na godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava Društva, praćenje i kontrola najvećih investici-

onih projekata, saradnja sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, aktivno učesće u izradi godišnjih napomena uz finansijske iskaze, izrada ekonomskih analiza opavdanosti investicija, vještačenja i procjene vrijednosti imovine, te uključenost u većinu radnih grupa, daju dodatan impuls našem radu i poznavanju procesa u kompaniji.

Naš sagovornik je, inače, veoma zadovoljan angažovanjem u CEDIS-u gdje se nastoji da ekonomska logika racionalnosti bude prisutna u svakom procesu i gdje, kako je kazao, ima priliku da se konstantno profesionalno usavršava. Poseban kvalitet radu daju njegove kolege i saradnici pa se u CEDIS-u osjeća kao dio tima, što je osnovni preduslov uspješne poslovne organizacije.

Služba za pravnu praksu

Za zahtjevne i stručne p zastupanja neophodna posvećenost i odgovorn

Od izdvajanja operatora distributivnog sistema iz Elektroprivrede Crne Gore i osnivanja CEDIS-a kao društva sa ograničenom odgovornošću do septembra ove godine u Službu za pravnu praksu Sektora za pravne poslove pristiglo je ukupno 1.800 tužbi po različitim osnovama, podnijeta 2.121 krivična prijava i 1.582 izvršna predmeta, te značajan broj prekršajnih i stečajnih postupaka.

Ana Milutinović, šefica Službe za pravnu praksu, kaže da se iz ovih podataka najbolje vidi koliki je obim posla u toj cjelini, jer gotovo da nema suda na teritoriji Crne Gore pred kojim se ne vodi sudski spor u kojem se kao stranka pojavljuje naša kompanija. -U službi za pravnu praksu obavljaju se poslovi na utuženju i zastupanju u parničnim, izvršnim, krivičnim i prekršajnim predmetima, kao i stručni i administrativno tehnički poslovi u vezi vođenja svih vrsta evidencija i izvještavanja o poslovima iz njene nadležnosti. Vrlo zahtjevni i stručni poslovi zastupanja, pored

prisustva na ročištima, sačinjavanja podnesaka i izjavljivanja redovnih i vanrednih pravnih lijekova, podrazumijevaju i striktno poštovanje rokova, što je jedna od najvažnijih obaveza svakog punomoćnika koja, zbog značajnog broja predmeta sa kojima smo zaduženi, zahtijeva izuzetnu pažnju i opreznost – istakla je Milutinović. Ona je posebno apostrofirala problem pokretanja velikog broja sudskih sporova protiv CEDIS-a po osnovu fakičke eksproprijacije koji je bio izražen u prethodne dvije godine.

-Tosporovi u kojima je tužilac zahtijevao naknadu za zauzeto zemljište na kojem se nalaze elektroenergetski objekti (trafostanice, podzemni i nadzemni VN i NN vodovi), iako se radi o objektima, izgrađenim prije više od 30, odnosno 40 godina. U ovim sporovima nadležni sudovi su dosuđivali naknade a broj tužbi se stalno povećavao, tako da smo u septembru 2019. godine po ovom osnovu imali 425 tužbi. Ovakav rast sporova poprimio je

Ana Milutinović

Poslove puna nost

alarmantne razmjere, posebno što su, pored naknada koje smo plaćali za zauzeto zemljište, značajni bili i advokatski troškovi koji su iz njih proisticali – kaže Milutinović i dodaje:

-Sektor za pravne poslove preduzima sve kako bi se smanjio broj ovakvih tužbi. Obraćamo se svim relevantnim državnim institucijama u nastojanju da se sudska praksa u ovim predmetima izmijeni. Ova pravna „borba“ na kraju je dala rezultat dobijanjem zvaničnog stava Vrhovnog suda Crne Gore koji mijenja sudska praksu u ovim predmetima.

Prema riječima naše sagovornice, nije mali broj tužbi ni po osnovu naknade štete, nastale usljed greške u isporuci električne energije, odnosno požara, devastacije zemljišta ili neovlašćeno preuzete električne energije.

-U svim tim predmetima izuzetno nam je važna podrška drugih sektora, koja se sastoji u pravovremenom dobijanju informacija, dokaza i podataka za svaki predmet pojedinačno. Uspjeh u ovim sporo-

vima umnogome zavisi od tih informacija i dokaza koje mi, kao punomoćnici, napravi način i uz zakonsko obrazloženje iznosimo na raspravama pred nadležnim sudovima. Moram ovom prilikom posebno istaći saradnju sa kolegama iz Operativne direkcije i Direkcije za razvoj, pristup mreži i ICT koji na naše zahtjeve za dostavljanje bilo koje informacije ili dokaza odgovaraju blagovremeno, sa jasnim i kvalitetnim obrazloženjima za svaki pojedinačni slučaj – rekla je Milutinović.

Ona, dalje, kaže da se posebno pažnja poklanja i izvršnim postupcima u kojima se nastoji da se prinudnim putem naplati neovlašćeno preuzeta električna energija.

-Služba za pravnu praksu podnosi prekršajne i krivične prijave zbog svih protivpravnih radnji koje joj prijave nadležne službe CEDIS-a ali, na žalost, na planu krivično pravne i prekršajno pravne zaštite zbog krivičnog djela krađe električne energije i drugih protivpravnih radnji na štetu naše kompanije, još uvijek nemamo efikasnu krivično pravnu zaštitu – naglasila je naša sagovornica zaključivši na kraju da je za rezultate rada i kvalitetno obavljanje poslova najvažnija dobra organizacija rada, kao i međusobno uvažavanje i dobra saradnja među zaposlenima, što je način rada, ne samo Službe za pravnu praksu, nego i Sektora za pravne poslove u cjelini.

Humanost na djelu na Žabljaku

Prikupljeno 45 jedinica krvi

Klub dobrovoljnih davalaca krvi CEDIS-a je 20. avgusta na Žabljaku uspješno organizovao akciju dobrovoljnog davanja krvi, što je potvrda da su humanost i svijest naših zaposlenih o zdravstvenim potrebama lokalne zajednice, naročito u ova teška vremena epidemije COVID-19, na visokom nivou.

Akcija je, kao i svake godine, organizovana zajedno sa zaposlenima u žabljačkoj opštini, tako da se u promijenjenim okolnostima i uz mjere zaštite nastavila njihova dugogodišnja odlična saradnja, a prikupljeno je 45 jedinica krvi.

Zasluga za uspješnu akciju prikupljanja krvi pripada i herojima ovog vremena, zdravstvenim radnicima u toj opštini koji uprkos pandemiji i mogućem riziku, svakodnevno još odgovornije i posvećenije obavljaju svoj posao. Ponosni smo na naše kolege koji su bili na visini zadatka.

Društveno odgovorno poslovanje

Podrška zajednici nastavlja se i u doba krize

Kroz raznovrsne projekte i ulaganja u zdravstvo, obrazovanje, kulturu, sport, kao i kroz podršku pojedincima, klubovima, savezima, nevladinim organizacijama, te učešće u humanitarnim aktivnostima, Crnogorski elektrodistributivni sistem pokazuje visok stepen društveno odgovornog poslovanja i brige o zajednici. Svojim donacijama CEDIS je u prethodnom periodu omogućio bolji rad najveće zdravstvene ustanove u zemlji, podstakao razvoj i unapređenje kulturnog stvaralaštva, prepoznao značaj podrške sportistima kao ambasadorima države u ostvari-

vanju rezultata na međunarodnim takmičenjima, a samo u ovoj godini podržao je 36 projekata iz oblasti DOP-a. Naime, i pored činjenice da je realizaciju određenih aktivnosti poremetila globalna zdravstvena kriza zbog pandemije koronavirusa, od početka godine u projekte koji podižu kvalitet života u zajednici CEDIS je uložio oko 136 hiljada eura. Tako smo sa šest i po hiljada eura podržali pet projekata u oblasti obrazovanja, a sa 27 hiljada eura osam projekata u oblasti kulture, među kojima su: Slavuj - dramsko muzička forma za Kseniju Cicvarić, Beo Art festi-

val, Street art festival koji je održan u Pljevljima. Ovogodišnja podrška CEDIS-a sportskim organizacijama iznosila je 71 hiljadu eura, tj. nastavili smo partnerstvo sa Vaterpolo i plivačkim i Rukometnim savezom, kao i sa Karate klubom "Omladinac", ponosni na rezultate koje naši vrhunski sportisti postižu na međunarodnim takmičenjima. Već tradicionalna podrška zdravstvenom sistemu ove godine nastavila se kroz donaciju Kliničkom centru u iznosu od 25 hiljada eura, a projekti iz oblasti socijalne i dječje zaštite finansijski su poduprti sa pet i po hiljada eura. Solidarnost CEDIS-a nije izostala ni u ovom teškom trenutku u kojem je pandemija

COVID-19 zaustavila globalnu ekonomiju jer su se naši zaposleni među prvima uključili u klub donatora za podršku crnogorskom zdravstvenom sistemu u borbi protiv pandemije, prikupivši 50 hiljada eura za Nacionalno koordinaciono tijelo. Da je CEDIS za četiri godine samostalnog poslovanja prepoznat kao kompanija koja razumije nužnost odgovarajućeg učešća u zajednici i da postiže dobre rezultate u oblasti društveno odgovornog poslovanja potvrđuju priznanja i nagrade Privrednekomore i Unije poslodavaca Crne Gore. Posvećenost kontinuiranoj podršci razvoju zajednice nastaviće se i u narednom periodu.

Preporuke za sprečavanje širenja COVID - 19 u CEDIS-u

Usljed pogoršanja epidemiološke situacije u Crnoj Gori, ponovo su donijete preporuke za zaposlene u cilju sprečavanja širenja koronavirusa: Organizovati rad od kuće u svim službama i sektorima gdje je to izvodljivo. Za tehničku podršku za rad od kuće obratite se kolegama iz Sektora za ICT. Ukoliko zbog priorde posla rad od kuće nije moguć, obavezno je poštovanje propisanih mjera zaštite, tj. nošenje maske, često pranje ruku vodom i sapunom, poštovanje propisane fizičke distance. Izbjegavati boravak u zatvorenom prostoru sa većim brojem ljudi.

Obavezno obavijestiti neposrednog rukovodioca ukoliko se posumnja na simptome koronavirusa. Menadžmet kompanije sa posebnom pažnjom prati aktivnosti i preporuke nadležnih institucija, u skladu sa njima će i postupati i, ukoliko bude potrebno, donositi dodatne odluke i preporuke.

Budimo odgovorni prema sebi i drugima, poštujujmo mjere i prepruke Instituta za javno zdravlje i potrudimo se svi zajedno da doprinesemo suzbijanju širenja koronavirusa.

KLINIČKA SLIKA

Znakovi infekcije kod oboljelih uključuju povišenu tjelesnu temperaturu praćenu respiratornim simptomima kao što su kašalj, nedostatak daha i otežano disanje, a zatim groznicu, glavobolju, gubitak čula mirisa i ukusa. U teškim slučajevima infekcija sa COVID 19 izaziva upalu donjih respiratornih puteva i pluća, jak akutni respiratorni distress, respiratornu insuficijenciju i insuficijenciju bubrega.

Novi koronavirus - COVID-19

Kako da zaštitite sebe i druge?

Kada kijate ili kašijete, prekritje usta i nos maramicom.

Upotrijebljene maramice bacite u kantu za otpatke.

Redovno perite ruke toplom vodom i sapunom.

Ako se osjećate bolesno, telefonom se obratite ljekaru.

Ako imate simptome potrudite se da budete udaljeni od zdravih osoba oko 1,5 metara.

Ako imate simptome gripa, ostanite kod kuće.

Izbjegavajte grijenje i ljubljenje.

Ne dodirujte lice (očii, usta i nos) rukama.

www.ijzcg.me
INFO LINIJA
020 412 595

Crna Gora
Ministarstvo zdravlja

Period inkubacije

Na osnovu trenutnih saznanja stručnih lica, procjenjuje se da je period inkubacije COVID - 19 između dva i 14 dana, najčešće pet dana.

Dizajn: **Ratka Šćepanović**
Štampa: **AP Print**

Crnogorski elektrodistributivni sistem
Ivana Milutinovića 12
www.cedis.me

/ cedisonline
 / cedisonline